PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК IX. Ч. 100 (996). СУБОТА, 20. СЕРПНЯ 1927. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, AUGUST 20th, 1927. No. 100 (996). VOL. IX.

The Prowincial Library City

Оборончий Комітет Сакка і Ванзеті закликає робітництво цілого світа до страйку на 22. серпня

НАЙВИЩИЙ СУД СТЕЙТУ МАСЕЧУЗЕТС ВІДКИНУВ АПЕЛЬ ОБОРОНИ ЗА НОВОЮ РОЗПРАВОЮ. — АДВОКАТ ГИЛ КАЖЕ, ЩО АПЕЛЮВАТИМЕ ДО НАЙВИЩОГО СУДУ КРАЇНИ. — КРАЄВИЙ ГРОМАДЯНСЬКИЙ КОМІТЕТ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ВЛАДИ РОЗГЛЯНЕННЯ АРХІВІВ ДЕПАРТАМЕНТУ СПРАВЕДЛИВОСТИ.

БОСТОН, Мас., 19. серпня. — Найвищий суд стейту Масечузетс відкинув нині аплікацію оборонців Ніколя Сакка й Бартольомея Ванзеті в справі переведення нової розправи.

Екзекуцію виконано буде у вівторок рано, якщо апель до найвищого суду Злучених Держав потерпить невдачу в протягу одинадцяти годин.

Сакко й Ванзеті будуть нині переведені знову до камери смертників.

Оборона докладає всіх старань, щоб знову затримати вирок і апелює до найвищого суду Злучених Держав.

БОСТОН, Мас., 18. серпня. — Комітет Оборони Сакка й Ванзеті видав сьогодня заклик до робітництва цілого світу вийти в понеділок, дня 22-го серпня, на страйк, щоби запротестувати проти виконання смертного вироку.

Робітничі організації в більших осередках Злучених Держав приготовляються до цего страйку від кількох днів.

БОСТОН, 15. серпня. — Вчера проголошено тут про сформування Крайового Громадянського Комітету з метою добитись права розглянути архіви Департаменту Юстиції, щоби можна було встановити, яка звязь існує між департаментом а справою Сакка й Ванзеті.

Поклик видав відомий ліберал Роберт Марс Ловет і звернувся з ним до ріжних визначних ліберально думаючих людей.

Свою згоду вступити до цього комітету заявили: професор А. Майклджон, Др. Дейвід Стар Джордан і инші.

БОСТОН, Мас., 17. серпня. — Адвокат Артур Д. Гил, який веде перед в обороні Сакка й Ванзеті, заявив сьогодня перший раз за весь час леґальної судової боротьби, що на випадок відкинення найвищим стейтовим судом апелю в справі нового процесу для засуджених, він удасться з цілою справою до найвищого суду цілої країни в Вашингтоні. Він думає оперти свій апель на тій основі, що в часі першої росправи суддя Теєр був упереджений до Сакка й Ванзеті і з цеї причини вони були засуджені не після судових правил і постанов, якими користується кожна підсудима людина.

БОСТОН, 14. серпня. — В Злучених Державах сформувався Горожанський Національний Комітет для оборони Сакка і Ванзеті. Цей комітет складається виключно з самих учених професорів з ріжних американських університетів і инших високих шкіл.

НІҐЕРСЬКА ҐАЗЕТА СТАЄ В ОБОРОНІ САККА Й ВАНЗЕТІ.

Виконання вироку потрясе основами суспільства, а чорна раса поступить ще один крок до комунізму.

БАЛТИМОР, 15. серпня. — Наколи стейт Масечузетс таки відважиться виконати свої ганебні наміри супроти Сакка й Ванзеті, то чорна раса посунеться ще один крок далі по шляху до комунізму.

До такого заключення приходить нігерська ґазета в Балтимор, "Афро-Амерікен".

"Екзекуція", заявляє ґазета, "потрясе основами суспільства. Але не треба забувати, що перший вітер того сильного гураґану посіяно тоді, як реакційний стейт Масечузетс постановив звязати нагінку на так зв. "червоних" з покаранням цих двох людей.

"Сім років тому, людей, які осмілились правдиво висловити свою думку про війну, пятновано "зрадниками уряду". Коли Сакко й Ванзеті, відомі радикали, зістали арештовані як убійники, то реакційні могули з своїми попихачами з преси, казальниці, судів і т. д. дали росказ "устроїти нагінку на червоних".

Заявляючи, що світ посувається до комунізму, "Афро-Амерікен" зауважує, що Негри досі повільно йшли вперед. "Але — каже ґазета — в глибині мас розвивається тенденція до економічного радикалізму. Радянський Союз, виступивши на передову позицію в поході світу до диктатури пролетаріяту, має величезний вплив на молодь, що вестиме слідуючу ґенерацію.

"Радикальний Радянський Союз веде світову боротьбу, що дасть рівну нагоду всім расам, знесе з лиця землі війни і віддасть правління в руки людей обох полів, які працюють.

"Назвіть це більшовизмом, комунізмом, чи чим хочете, проте це напевно не буде ганьбою для молодого покоління стати в передових рядах того руху, що змагає до справедливого систему людських відносин".

НА ПЕРШІЙ РОСПРАВІ ЗАЙШЛА ПОМИЛКА.

БОСТОН, Мас., 15. серпня. — Рішення останньої леґальної судової боротьби в справі Сакка й Ванзеті в стейті Масечузетс спочиває тепер в руках чотирох суддів з найвищого суду. Оборона предложила перед суд домагання для засуджених нового процесу на тій основі, що в першій росправі зайшла помилка.

ВСЕКАНАДІЙСЬКИЙ КОНҐРЕС ПРАЦІ В ОБОРОНІ ЗАСУДЖЕНИХ.

Президент Конґресу Мошер вислав апель до Кулиджа, щоб він вглянув в справу Сакка й Ванзеті.

ОТТАВА, 18. серпня. — Протестуючи проти поступовання судді Теєра і леґальної судової машинерії, що засудили Сакка й Ванзеті, Всеканадійський Конґрес Праці вислав апель до президента Калвіна Кулиджа домагаючися припинення виконання екзекуції Сакка й Ванзеті.

Вислана телеґрама звучить:

"Всекраєвий Конґрес Праці повздержувався досі від висловy почувань 70,000 канадійських робітників, що їх він репрезентує, відносно чудовищної судової процедури, яка допровадила Сакка й Ванзеті майже до їхньої загибелі. Конґрес надіявся, що адміністрація Злучених Держав знайде способи, щоб поправити те лихо, вчинене очевидно упередженим суддією і безсоромною леґальною машинерією. Але жахлива судьба Сакка й Ванзеті і кара, що має бути виконана за злочин, що його на думку цілого світа ці робітники не вчинили, примушує Конґрес просити Вас вмішатися в цю справу в інтересі людства. Якщо екзекуція Сакка й Ванзеті буде виконана, то ми переконані, що робітники Канади тимбільше будуть відноситися зі зневагою до імени справедливости Злуч. Держав".

Апель цей підписав А. Р. Мошер, президент і В. П. Борфорд, секретар Всеканадійського Конґресу Праці.

АРМІЯ ҐЕНЕРАЛА ФЕН Ю-СЯНА ТАКОЖ ПОТЕРПІЛА ПОРАЖКУ.

Армія Чан Цо-Ліна здобула Пуков і бомбардує через ріку Нанкін, столицю бувшого команданта Чан Кай-Ші.

ЛОНДОН, 17. серпня. — Ґазета "Ексчендж Телеграф" дістала каблеґраму з Шангаю, що північні війська Чан Цо-Ліна здобули місто Пуков і бомбардують на другім боці ріки Янце місто Нанкін.

В Шангаю змобілізовано добровольчу армію для оборони перед евентуальним атаком армії з обох таборів.

Залізнодорожна лінія з Нанкіну до Шангаю поперериванa.

Щоби здержати наступ реакційних північних військ на полудень, "християнський" ґенерал Фен Ю-Сян розпочав атак в околиці Кай-Фенґ, але потерпів повну невдачу.

Британські горожане масово залишають Нанкін і на воєнних британських кораблях відпливають до Шангаю.

ШАНГАЙ, Китай, 16. серпня. — Відомости з достовірних жерел говорять, що націоналістичні війська з поспіхом залишають північний беріг ріки Янце та що війська північних реакційних ґенералів посуваються вперед. Тисячі утікачів з Нанкіну і Чінкіянґ напливають до Шангаю.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Донесення до "Ексчендж Телеграф" з міста Сватова в Китаю говорять, що мілітаристи-реакціонери продовжають винищувати радикальний робітничо-селянський рух. Місцевий уряд дав приказ зрубати голови 21 комуністам. Мимо великого числа радикалів, які сидять в тюрмі і очікують засуду, поліція і військові власти переводять дальшу нагінку.

ТОЧНА СТАТИСТИКА НАСЕЛЕННЯ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

На основі звіту Центрального Статистичного Управління на засіданні великої президії ВУЦВК — точна цифра населення Рад. України виносить 29,020,000 душ. 81.8 процент цего населення жиє на селах, а решта по містах. Загальна густота населення — 64 душі на один квадратовий кільометер. Загальне число населення України за останні 30 років зросло на 37 процент.

Спостерігається процес пересування населення в південно-східному напрямі, до Донбасу й степу, а також до великих міст. Сільське населення за 30 років збільшилося на 34 процент. Починаючи з 1914 року приріст населення гостро скорочується — з 400 тисяч душ до 66 тисяч на рік (безпосередній вплив війни). Але з 1925 року приріст населення збільшується до 600 тисяч душ на рік. (Наслідок не лише самого відродження, але, головним чином, зменшення смертности на селі, особливо серед дітей, де радянська влада запровадила охорону дитинства й материнства.)

По національностям населення України ділиться так: Українців серед сільського населення 87.69 процент; Росіян — 5.49 процент; Євреїв — 1.5 процент; Поляків 1.57 процент; Німців 1.53 процент. Далі йде незначний процент Греків, Болгар, Білорусів і ин.

Сільське населення України становить 23,569,481. Всього на Рад. Україні зареєстровано 5,045,475 господарств.

СТРАЙК ЗАЛІЗНИЧНИКІВ В ТУРЕЧЧИНІ.

АДАНА, Туреччина, 12. серпня. — Щоби спинити потяг до Алеппо, який правительство старалося оперувати страйколомами, більше як сто страйкуючих робітників лягли на залізничий тор і осягнули свою ціль. Потяг спинено і страйколоми покинули працю.

На страйк вийшло поверх 1,000 професійних залізнодорожних робітників, які домагаються підвищення заробітньої платні. Є це перший поважніший страйк від коли Туреччина стала республикою.

ЗНОВУ ВИБРАЛИ ГОЛОВОЮ РЕАКЦІОНЕРА.

СИДНЕЙ, Н. С., 17. серпня. — Головою майнерської юнії 26 дистрікту вибрано знову відомого реакціонера Дж. В. МакЛауда. В голосованню взяло участь тільки 50% членства. В виборах не було ніякого зацікавлення.

ВЕЛИКИЙ ЗРІСТ ІМІҐРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

Після урядового звіту міністерства іміґрації, до Канади прибуло в місяці травні 23,941 іміґрантів. З цего припадає на Велику Британію 8,408, на Злучені Держави 2,503, а на инші европейські країни 13,030. Цего року загально іміґрація до Канади збільшилась. В травні 1926 до Канади приїхаприїхало лише 18,620 іміґрантів, отже на 5,321 менше, як цего року.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ГРЕЦІЇ ЗРЕОРҐАНІЗОВАНО.

АТЕНИ, Греція, 17. серпня. — Премієр М. Заїміс перебудував наново ціле своє правительство, яке наслідком боротьби між міністрами, розлетілось було минулого тижня.

Кількох бувших міністрів повернули на свої позиції і парлямент знову пічне свої наради в понеділок.

В БРИТАНІЇ КАСУЮТЬ ВОЄННІ ЗАКОНИ.

ЛОНДОН, 17. серпня. — Якщо предложений законопроєкт в палаті панів (лордів) перейде останнє читання і стане законом, більше як 760 ріжних воєнних законів, що були ухвалені між 1900 і 1920 роками, перестануть бути законами. Правительство надіється, що в цій справі воно не стрінеться з ніякою опозицією, бо більшість цих воєнних законів стали вже мертвими або безвартними.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕЛЕҐАЦІЇ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

На Радянській Україні їздять тепер дві великі американські делеґації. Перша — американських журналістів і кореспондентів буржуазних ґазет, а друга — студентська.

Відвідавши ріжні міста Радянського Союза, а на Україні Київ, Харків, Донбас — делеґації заявили, що в Америці мильно представляють економічний і політичний стан Радянського Союза.

КАЖУТЬ, ЩО АРЕШТУВАЛИ Ц.К. КОМПАРТІЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

Арештовано багато осіб у Варшаві і Львові. — При трусах знайдено багато комуністичних відозв.

Польська преса доносить, що політична поліція у Варшаві напала на слід Центрального Комітету Комуністичної Партії Західної України, що мав приміщення в кімнаті Костя Хавелка, сина українського попа та в помешканню Найтайха. У звязі з цим поліція перевела численні арештування серед української студентської молоді у Варшаві й Львові. У Варшаві арештовано коло 30 осіб. Імена арештованих у Львові поліція тримає в тайні.

При трусах у Варшаві найдено багато відозв Комуністичної Партії Західної України, в яких закликається робітників і селян до збройного повстання проти шляхетської Польщі, відірвання від неї Західної України та прилучення її до Радянської України.

Варшавська преса подає, що арештовано студентку Марію Мільштайн, яка була звязковим між Ц.К. у Варшаві й Львові, звідки через терор-поліції перенесено було Центральний Комітет до Варшави.

(Це донесення польської преси про арештування Ц.К. Компартії Західної України треба брати з застереженням, бо все це може бути звичайна провокація поліції для того, щоб запакувати в тюрму кілька десяток Українців. — Ред.)

ЗНОВУ АРЕШТУЮТЬ ЗА "ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ".

Дня 7. липня ц. р. тернопільська політична поліція арештувала селян Михайла Кундика і Луця Бицу, обох з тернопільського повіту, під закидом державної зради і за ширення ніби-то комуністичної пропаґанди. Приводом до слідства й арештування Кундика і Бица було це, що в кілька днів перед тим, коли вертали люде з празника в Чернихові до дому, а між ними й обидва арештовані, хтось розкинув комуністичні відозви на дорозі, а Бица підняв їх і взяв з собою до дому. Обидва арештовані є в слідчій тюрмі в Тернополі.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ НА ДАЛЕКОМУ РАДЯНСЬКОМУ СХОДІ.

ВЛАДИВОСТОК, Сибір, 18. серпня. — Останні донесення до тутешньої преси стверджують, що бурі і зливи спричинили вилив рік Амур і Усурі, наслідком чого в цілому дистрікті більше як 100 селян згинуло, а 40,000 остало без даху над головою. Вода залляла більше як 100 сіл. Небезпека зростає, бо вона в ріках підноситься далі один цаль на годину. Ріка Амур піднялася досі 12 стіп понад звичайний урівень і загрожує знищенням Хабаровська, який є одним з найважніших міст Далекого Сходу.

Транссибірська залізнича дорога в кількох місцях поперериванa. Вилив ріки Усурі знищив досі кілька фабрик. В деяких околицях селянські господарства затоплені і цілком понищені.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКИХ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПЛЯКАТВ.

Заходом Українського Наукового Інституту Книгознавства в Київі приготовляється вистава українських революційних афішів, що появилися друком на протязі 1905—1927 років.

ПРОТЕСТУЙТЕ ПРОТИ СТРАЧЕННЯ САККА Й ВАНЗЕТІ!

Масова демонстрація для запротестування проти страчення Ніколя Сакка й Бартольомея Ванзеті, які мають згинути на електричному кріслі в понеділок, 22. серпня, відбудеться у Вінніпеґу

В НЕДІЛЮ, 21-ГО СЕРПНЯ Ц. Р.

НА МАРКЕТ СКВЕЙРІ, КОЛО СИТІ ГОЛ

В ГОДИНІ 8-ІЙ ВЕЧЕРОМ

Робітники й робітниці Вінніпеґу! Останні телеґрами, які наспіли в пятницю, 19. серпня перед полуднем доносять, що найвищий суд стейту Масечузетс відкинув апель оборончого комітету Сакка й Ванзеті для нової розправи. Тому приходіть масово на цю демонстрацію і запротестуйте грімко проти огидного морду, який хоче поповнити американська буржуазія над двома невинними робітниками!

Головою мітінґу буде алдермен т. В. Н. КОЛІСНИК. Будуть говорити визначні промовці.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Мекґреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ОСТАННЯ ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ ОПОЗИЦІЇ ВСЕСОЮЗНОЇ ПАРТІЇ.

ТІЛЬКИ ОСТАТОЧНА ЗАЯВА ОПОЗИЦІЇ СПАСЛА ЇЇ ВІД ВИКЛЮЧЕННЯ З КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Ми повідомляли вже в новинці, що в Москві відбувся недавно пленум Центрального Комітету й Центральної Контрольної Комісії Всесоюзної Комуністичної Партії, на якому, крім ріжних справ внутрішнього й міжнародного значіння, обговорювалася й вирішувалася справа опозиції у Всесоюзній Комуністичній Партії (більшовиків) на чолі з т.т. Троцьким і Зіновєвим.

Пленум видав остаточну пересторогу опозиціоністам та дав повне право Центральному Комітетові виключити опозицію, якщо вона ще раз допуститься зламання ленінської дисціпліни про єдність партії.

Немало помогло опозиції й те, що вона перед самим рішенням пленуму видала від себе декларацію, що її підписали: Зіновєв, Троцький, Раковський, Пятаков, Каменєв, Евдокімов, Смілґа, Авдеєв, Бакаєв, Муралов, Петерсон, Лідін і Соловйов.

В своїй декларації підписані між иншим заявили:

"Ми рішучо стоїмо за оборону нашої соціялістичної країни під проводом теперішнього Виконкому Комінтерну проти всесвітнього капіталу.

"Тримаючись того погляду, що навіть в часі війни партія не може відмовлятися від критики й коректування помилок свого Центрального Комітету, коли такі помилки бувають, ми заявляємо, що кожний чесний пролетар капіталістичної країни повинен активно працювати для поражки капіталістичного уряду своєї країни, кожний жовнір цієї країни повинен ставати жовніром червоної армії, що є армією всіх працюючих.

"Ми є оборонцями соціялістичної країни від 25. жовтня 1917 року, будемо далі боротися за неї, і хто не обороняє С.Р.С.Р., той є зрадником міжнародного пролетаріяту".

Далі опозиція заявляє, що хоч вона придержується ухвал Комінтерну про виключення з рядів німецької комуністичної партії і з Комінтерну групи опозиції в німецькій компартії — Рут Фишер, Маслова й Урбанса, однак вона старатиметься всіма силами, щоб приняти назад з тої групи тих старих і відданих справі революції осіб, які й нині тісно звязані з працюючими масами та готові грудьми боронити Радянський Союз перед капіталістами. Опозиція пропонує приняти назад цих німецькьих опозиціоністів під умовою, що вони заперестануть видавання свого органу й відкрито згодяться виконувати всі постанови й резолюції Комінтерну.

Що-ж до внутрішнього положення в Радянському Союзі, то опозиція рішуче напятнувала всякі спроби до сформовання окремої партії й заявила, що вона всією силою буде боротися проти такої тенденції.

"Ми будемо притримуватися всіх резолюцій комуністичної партії й її Центрального Комітету" — заявляє опозиція на закінчення своєї декларації.

Ми не ручимо за дослівну точність вище наведених уривків з декларації опозиції, бо подаємо їх за англійською пресою — телеграфічним повідомленням. Повну й точну декларацію, як також ухвалу пленуму зможемо подати тільки тоді, коли наспіє европейська преса. Однак вище наведені уривки коли й не є дослівно точні, то більш-менш правдоподібні.

"Правда", центральний орган Всесоюзної Комуністичної Партії, заявляє, що пленум поступив правильно, давши ще раз змогу опозиції доказати, що її дорога справа революції й здобутків жовтня.

ЗА ХВІСТ ГЕТЬМАНСЬКИХ БРЕХУНІВ І НА СОНЦЕ.

Безграмотна рептилька смітникового гетьмана Скоропадського — "Канадійський Українець" з 17. серпня містить на першій стороні "головні точки заяви Шумського та його товаришів до Комінтерна", зазначуючи, що ту заяву т. Шумського **"напечатали** "Харківські Вісти" в 150 ч. з 5. липня с. р."

Головні точки цієї заяви т. Шумського до Комінтерну мали-б бути після "Кан. Українця" такі:

1) Україна мусить утворити самостійну соціялістичну республику, котра має бути у військовому союзі з С.Р.С.Р.

2) Внутрішня та зовнішня політика української соціялістичної республики повинна бути самостійна. Україна мусить мати власну фінансову систему з власною валютою та незалежну економічну політику.

3) Українська республика не відмовляється від комуністичного інтернаціоналу, але К.П.(б.)У. повинна бути відокремлена від українського уряду.

4) Відношення К.П.(б.)У. до російської комуністичної партії мусить бути урегульоване на грунті рівноправности.

5) Українська республика повинна мати свою власну фльоту та армію.

Перед нами харківські "Вісти" ч. 150 з 5. липня й ніякої заяви т. Шумського в них немає. Цю заяву редактор "Канадійського Українця" виссав з гетьманської булави на росказ смітникового "царя батюшки" Миколи Миколаєвича і його чури Скоропадського. І не тільки в згаданому числі харківських "Вістей", але ні в одному з попередніх, ні в пізніших числах "Вістей" т. Шумський ніколи подібних заяв до Комінтерну не писав. Треба бути не тільки некомуністом, але таким останнім йолопом, як редактор "Кан. Українця", щоб написати таке до Комінтерну: **"Українська республіка не відмовляється від комуністичного інтернаціоналу, але К.П.(б.)У. повинна бути відокремлена від українського уряду".**

"Українська республіка" не може відмовлятися чи невідмовлятися від Комуністичного Інтернаціоналу, бо вона до него не належить, як не належать до Комінтерну ніякі инші республіки. Комінтерн не держава, а робітнича революційна організація, до якої належать не держави, а комуністичні партії не тільки радянських, але й всіх капіталістичних країн.

Не тільки т. Шумський і "його товариші", але навіть смітниковий гетьман Скоропадський та його льокаї з "Кан. Українця" не відокремлять К.П.(б.)У. від українського уряду, бо радянський уряд, це уряд українського працюючого народу. Народ може тільки відокремлювати від себе таких царських служальців, як Скоропадський, що він і зробив, прогнавши Скоропадського (вилами по спині) з української землі разом з иншими царськими посіпаками. Такі тільки відокремлення можливі.

Був колись "на Русі цар батюшка", який мав сотки тисяч жандармів, суддів, поліціянтів, попів, ґубернаторів, міністрів і катів — і всі вони шибиницями, тюрмами, засланнями хотіли "відокремити" революціонерів від народів своєї держави. І що-ж, відокремили? Ні, народ під проводом революціонерів "відокремив" цю паразитську зграю від себе, прогнавши її з лиця своєї землі. А хто з тих паразитів ставив волі народній опір, тим народ "відокремив" їхні баранячі голови від їх білого, лінивого тіла.

Ось тільки такі відокремлення бувають на світі. Якщо редактори "Кан. Українця" нам не вірять, то можуть запитати про це "довірочно" у свого "правного гетьмана".

Читаємо у французькій газеті "Іманіте" та в англійській "Воркерс Лайф", що агент Скоропадського, Шемет, через бувшого царського шпіона-дипльомата Сабліна, увійшов в зносини з англійськими консервативними колами в Лондоні. Мав він там розмову з міністром фінансів, Чорчилом та просив його, щоб англійський уряд зробив Скоропадського гетьманом України. Чорчил заявив Шеметові, що **"Англія підтримає Скоропадського, коли він обєднає свою діяльність з Миколою Миколаєвичем". Шемет на це згодився.**

Ось якого "відокремлення" шукає Скоропадський. Вже його раз зробив був гетьманом німецький кайзер. Втікав він від того гетьманства, що й булаву загубив. Коли-ж Скоропадський цим разом захоче "попробувати щастя" і піде на Україну, то загубить і ту булаву, яку носить на карку. Це буде вже остаточне "відокремлення". Довгоногий Микола Миколаєвич також дістане "відокремлення", якщо полізе туди, де князям та гетьманам очи вилазять.

Перестудіюйте, панове з "Кан. Українця", цей закон "відокремлювання", а може хоч настільки порозумнішаєте, що за вашу глупоту не червонітимуть читачі вашої-ж газети.

БАРТОЛЬОМЕО ВАНЗЕТІ ТВЕРДИТЬ ПРО СВОЮ НЕВИННІСТЬ.

Ванзеті заявляє, що в часі злочину він був зовсім в иншому місті, що є 35 миль від Савт Брейнтрі.

Нема нічого такого ні на землі, ні на небі, що зробило-б з правди неправду, або з неправди правду — каже Ванзеті.

Тисячеліття людство думало, вірило й твердило, що сонце кружляє довкола землі.

24. грудня 1919 року в годині 6.20 рано зроблено спробу рабунку в Бриджвотер, Мас. одного із цих очевидців за свідка.

Чіф Стюарт (з Бриджвотер) і Кацман, прокуратор постаралися пів тузина свідків, які один другому перечили. Присяжні можуть вірити, або вдавати, що вірять урядовим свідкам. Вони можуть не вірити, або вдавати, що не вірять

На фотографії бачимо невинно засуджених на смерть робітників Сакка й Ванзеті, як їх переводять з суду в тюрму.

Кожної хвилини в 24-ох годинах того дня я був в Плаймут, Мас., коло 30 миль від місця рабунку. Більш того, я ніколи не був в тому місци до дня мого арешту 5. травня 1920 року. В той час я був в пекарні Луїджі Бастоні в Плимавт.

15. квітня 1920 р. в 3-ій годині пополудні виконано рабунок в Савт Брейнтрі й вбито двох людей.

Кожної хвилини в годинах того дня я був в Плимавт, Мас., коло 35 миль від місця злочину. Я не памятаю, щоб я взагалі колибудь був там. І в хвилину, коли було виконано злочин, я розмовляв з м-ром Карлом, який на побережжу в Плимавт направляв моторового човна для нового риболовного сезону. Я мав в тому сезоні (1920) ловити рибу з Карлом.

Все вище сказане є правда і ніхто з цего не може зробити неправди.

На суді в Плимавт мій оборонець навіть не пішов на те місце, де виконано злочин, щоб побачити, як це сталося, що про него люде говорять і знають. І сотки людей, очевидців злочину, що приходили пізнавати мене через кілька днів в часі мого перебування в арешті в Броктоні, за виїмком одного, катеґорично заперечили, що я був одним з бандитів, яких вони бачили. Мій оборонець не постарався взяти ані 18-ом свідкам оборони й ухвалювати мені вирок — винен.

Суддя Теєр може радіти, що дав мені найстрашніший вирок, який мені відомо, за таке оскарження, яке проти мене сфабриковане.

Але я кажу вам, що я невинний в тому злочині й нема нічого такого, що зробило-б мене винним в нему.

Що-ж до суду в Дедгем, то знову чіф Стюарт, прокуратор Кацман, суддя Теєр, шеріф Капен і урядові свідки можуть ухвалювати проти мене вирок за вбивство першої степені.

Я кажу вам, що я невинний в цему злочині, і ніякий засуд, ні засуд на смертну кару, ні Вебстер Теєр, ні Масечузетс, ніхто з них, ні всі вони — не можуть невинного чоловіка зробити винним.

Я кажу вам, що Нікола Сакко також не є ані злодієм, ані вбивцем з широкого шляху, і ніхто навіть з наших ворогів не може з цієї правди зробити неправду.

Суддя Вебстер Теєр може відмовляти нам ще стільки неопрокинених і незаперечуваапелів і засуджувати нас, як його серце бажає.

Ми останемо невинні.

В Рочестер, Мінн., помер після операції на жолудок віннепеґський головний суддя Мейтерс.

ПОДІЇ В РІЖНИХ КРАЇНАХ І ОРҐАНІЗАЦІЯХ

КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ ПРОТИ ЗРАДНИКІВ.

Студенти університету ім. д-ра Сун Ят-Сена, обзнайомившись з декларацією вдови Сун Ят-Сена та з декларацією Деп Ін-Да про зрадництво проводу в Кумінтані та про зраду трох головних тактичних кличів Сун ЯтСена (1. союз з С.Р.С.Р.; 2. спільне ділання з комуністами; 3. оборона інтересів робітників і селян) — студенти цілком прилучилися до декларацій двох вище згаданих лівих лідерів Кумінтану.

Розрив з компартією — кажуть студенти — є нещо инше, як капітуляція перед контрреволюцією й зрада інтересів народу.

Вихід з даного положення тільки один: повалення угодовської, продажної, зрадничої політики верховодів Кумінтану, твердий курс на земельну революцію, курс на робітничо-селянські повстання й рішуче та недвозначне співробітництво з комуністичною партією, як гарантія правильного проводу революцією.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ЧЕРВОНИХ ФРОНТОВИКІВ.

Всюди в Німеччині в робітничих дільницях міст є приміщення червоних фронтовиків Невеличкі клюби обернені старанними руками юнаків-пролетарів у взірцеві засоби революційної пропаганди. Вже з далеку, як описує очевидець, кидаються в очи плякати й образи, що ними прикрашені стіни будинків.

В одному приміщенню на видному місци напис: "Робітнику, чи ти вже виписався з церкви? Час не стоїть!" (Після німецьких законів, коли виступаєш з парафії, то маєш подати про це заяву на письмі.)

Один з червоних фронтовиків пише:

— У нашому відділі є вже 97 процент безбожників. Инші з технічних причин не виступили ще з церкви — бо заяву треба подавати особисто й тільки перед полуднем, а люде в той час працюють, то ще не успіли.

Майже у всіх клюбах є ленінські куточки. Любов до Леніна в Німеччині серед революційних робітників така-ж велика, як і в країні рад.

За короткий час свого існування, союз червоних фронтовиків, ця по суті безпартійна організація зробила велику революційну роботу і є великою опорою комуністичної партії. Вагу й значіння червоних фронтовиків добре усвідомляють і вороги, які, як "стальношоломці", хоч нападають на фронтовиків із-за вугла, все-ж віддають їм належне.

Орган стальношоломців каже, що червоні фронтовики "уміють провести рух в серце мас".

Німецький пролетаріят любить, кохає свою дитину, бачить в цему союзі опору проти воєнної небезпеки й запоруку майбутньої побіди рад у своїй країні.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ВІДЛЕКУЄТЬСЯ ВІД ПЕТЛЮРІВЦІВ.

Французька газета "Іманіте" вмістила кілька статтей, в яких викриває, що англійський амбасадор в Парижі провадив переговори з петлюрівцями, обіцяючи їм фінансову допомогу у формуванню проти - радянської армії.

З приводу цего посол Партії Праці в англійському парляменті Тревелїян вніс інтерпеляцію до міністра закордонних справ Чемберлейна, чому підвладні йому урядовці провадять інтриги проти Радянського Союза.

Чемберлейн відхрещувався від петлюрівців, заявляючи, що англійський амбасадор в Парижі, лорд Крю, з особами якогось там "українського уряду" ніколи не говорив.

"Ні лорд Крю і ніхто з його доручення не зустрічався з цими особами — каже Чемберлейн. — Безперечно, в деяких колах були балачки про незалежний "український уряд". Проте ті балачки не мали ніякого успіху".

Чемберлейн заявляє, що ніхто з петлюрівцями не говорив, що "Іманіте" пише неправду, а потім, притиснений запитанням, признається, що "в деяких колах були балачки про "незалежний український уряд".

Цікава дипльоматична мова: не говорили й говорили.

"Іманіте" у відповідь на заяву Чемберлейна опублікувало знов инший тайний документ, в якому доказує, що не лише з петлюрівцями в Парижі, а з гетьманцями в Лондоні говорять члени англійського уряду. "Іманіте" наводить документ (містимо його на иншому місци), що агент Скоропадського, Шемет, розмовляв з міністром фінансів Чорчилом, просив допомоги Скоропадському й згодився, щоб Скоропадський працював під проводом Миколи Миколаєвича.

Англійська газета "Воркерс Лайф", подаючи новинку за "Іманіте", називає Скоропадського бандитом.

ЛОЙД ДЖОРДЖ СВАТАЄТЬСЯ ДО МЕКДОНАЛДА.

Поки премієр Великої Британії гостив в Канаді, Лойд Джордж почав свататися в Англії до МекДоналда, лідера робітничої фракції в парляменті.

Це сватання має також звязь з кампанією в останньому часі деяких продажних трейд-юнійних лідерів за "неполітичними" трейд-юніями. Кампанія ця ведеться бувшим головою інтернаціоналу гірників, Годжесом та лідером матроської юнії, Вилсоном. МекДоналд боїться, що як трейд-юнії, чи хоч значна їх частина, піде за цим рухом, то Партія Праці перестане існувати як поважна політична сила.

"Ню Лідер", орган МекДоналдової Независимої Партії Праці пише, що між Лойд Джорджем і Партією Праці провадяться цілком конкретні переговори про сформовання обєднаної ліберально-робітничої партії. Деякі кола Партії Праці ці вісти заперечують, але це-ж пише самий МекДоналдів орган, а потверджує Джордж Ленсбері.

Московська "Правда" з приводу цего пише, що така комбінація Лойд Джорджа з МекДоналдом цілком можлива. Александер Томсон, один з основателів соціялістичного руху в Англії, опублікував 7. липня листа в "Манчестер Ґардіян" (ліберальна газета), в якому пропонує виробити "Working agreement" між ліберальною партією та Партією Праці, бо мовляв все одно "ідея клясового поділу в Англії потерпіла поражку".

"Манчестер Ґардіян" дуже втішився тою заявою, написав з приводу неї передовицю, в якій каже, що обєднання обидвох партій "не лише необхідне, але й легко здійсниме".

Отже — дай боже нашому теляті вовка з'їсти.

КОЛЮЧКИ "ЧЕРВОНОГО ПЕРЦЮ".

Нечуваний випадок розпусти.

Капіталістичний світ розкладається, загнивається, потапає в розпусті.

У Польщі розпуста дійшла нечуваних розмірів; цими днями польський сойм ухвалив сам себе розпустити.

Розкопки на "кресах".

При археольоґічних розкопках на кресах виявилося, що на Волині, на сотню населення припадає Українців — 99, і Поляків — 1 (поліцай).

Українізація шириться.

Побоюючися, щоб Українці в українських школах в Польщі не почали дискусії про те, як краще писати слово "б'є" — з апострофом чи без, і тим не зупинили розвитку живої української мови, польський уряд закриває українські школи. Таким чином чистота української мови в Польщі збережеться серед українського народу і "б'є" будуть писати вилами, рогачами, куцаками, та сокирами на панських шкурах.

Польський уряд іде на зустріч страйкерам.

Як уже повідомлялося, у Польщі застрайкували залізничники, гірники та робітники на багатьох підприємствах у Варшаві та Білостоці, вимагаючи збільшення заробітньої платні та покращання умов праці. Польський уряд пішов назустріч страйкерам... з загонами поліції.

Дух чемберлейнівський.

Над Польщею стоїть великий дух. Хемічний аналіз польського повітря виявив, що до Польщі докотилася хвиля чемберлейнівського духу.

Дух впливає на населення не однаково: у членів польського уряду від нього виростають вовчі ікли; у пепеєсів — лисячі хвости, в ундовців — ратичі, свинячі п'ятачки й ослячі вуха. У робітників та селян, навпаки, виростають кулаки. Становище в Польщі загрозливе.

"ЕНЦІКЛЬОПЕДІЧНИЙ СЛОВАРЕЦЬ".

А.

Аборт. — Соціяльна пошесть. Чоловіків не бере.

Абреки — на Кавказі — розбійники, а в Англії й Польщі — почесні люде.

Абсурд — слово, укохане задаваками. Вимовляють так: "абсур".

Автомобіль—"самопер", що в голові русотяпів неодмінно звязується з "попер до мордописця".

Автор. — Надто безщасна людина. Продукти творчости хапає часом з повітря, а як коли, то вижимає з себе, як олію з макухи.

Ага — у Турків пан, у нас — злорадісний вигук.

Агент — особа, в якої багато справ і все по-за углами.

Адвокат — людина, що завжди порушує приказку: два б'ються — третій не втручайся".

Азарт — хороба. Хронічна у свекрух. Медицина безсильна.

Амбуляторія — перша інстанція, куди треба бити з повибиваними зубами.

Анархія — ідилія такого сорту: чоловік не слухає жінки, жінка — його, а діти колективом — ні батька, ні неньки.

Анкета — страховище—дракон, гірше, ніж стара присяга на хресті та евангелії.

Антресоль—скорочення фрази — "Антін тре сіль".

Апарат — знаряддя, досконально вивчене самогонщиками.

Апетит — хороба, розповсюджена серед голодних. Буржуазія лікує її кулями й ґазом, але б'є не по хоробі, а по хорих.

Аполон Бельведерський — прекрасний юнак. Настільки прекрасний, що не соромився три тисячі років тому ходити по Греції без усякого одягу. Спробував був і тепер походити.

Арака — рідна бабка самогону.

Ахілес — грецький герой. З усього великого й могутнього тіла його уславилася лише єдина п'ята... Яка образа!

Ю. П., та Я. Д.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ДЕКРЕТ УРЯДУ ПРО РІВНОПРАВНІСТЬ МОВ НА РАД. УКРАЇНІ.

Уряд України оголошує, що мови всіх національностей, які проживають в У.С.Р.Р., є рівноправні. Кожен громадянин має право у своїх зносинах з державними органами користуватися рідною мовою, а держоргани мусять за бажанням кожного громадянина провадити свої зносини з ним його рідною мовою. Усім громадянам надається право користуватися своєю рідною мовою у всіх прилюдних виступах, а також у громадськім житті.

Відповідно до переважного складу людности У.С.Р.Р., українську мову обрано як основну для офіційних зносин, а в національних адміністративних одиницях за основну мову для офіційних зносин є мова віповідної національности. Інтереси національних меншостей на терені У.С.Р.Р. забезпечено шляхом відокремлення їх у національно - територіяльні адміністративні одиниці. Одночасно всі держоргани мусять у своїй праці дбати про інтереси національних меншостей, що їх не відокремлено в національно - територіяльні, адміністративні одиниці.

Усі декрети, постанови та розпорядження ВУЦВК, Раднаркому, Української Економічної Ради та центральних інституцій і установ У.С.Р.Р., а також окрвиконкомів та міськрад, треба оголошувати до загального відома українською, а крім того, російською мовою. Найважливіші урядові акти треба також окремо оголошувати мовами національних меншостей, усі відомі розпорядження, бюлетини, збірники наказів, обіжники та інструкції треба друкувати українською мовою, але для обслуговування національних одиниць їх треба видавати також відповідними національними мовами. Текст написів на державнім гербі У.С.Р.Р., а також на державній печатці мутись бути українською мовою, а в національних одиницях можна рівнобіжно вживати й мову відповідної нацменшости. Печатки, штампи, вивіски, плякати та оголошення всіх державних, промислових та торговельних установ та підприємств, т.к республіканського, місцевого, як і загально-союзного значіння, що перебувають на терені У.С.Р.Р., треба писати українською мовою, при чому поруч можна вживати також і кожну иншу мову. Усі акти прилюдно-правничого характеру, в тому числі й витяги з актів громадського стану, свідоцтва, персональні посвідчення, посвідчення про освіту то-що треба писати українською мовою, але за бажанням тих, хто їх одержує, до згаданих актів можна вносити рівнобіжний текст кожною иншою мовою. Так само вивіски, штампи, оголошення та афіші треба друкувати українською мовою, з допущенням рівнобіжного тексту кожною иншою мовою. Коли-ж відозва та оголошення торкаються тільки тої чи иншої національної одиниці, український текст не є обов'язковий.

По всіх держустановах, підприємствах та організаціях, що перебувають на терені У.С.Р.Р., за винятком тих, що обслуговують виключно потреби нацменшостей, внутрішнє діловодство та рахівництво треба провадити українською мовою. Це правило не торкається установ, підприємств та організацій инших союзних реепублік, що перебувають не терені С.Р.С.Р. Усі зносини між держустановами та підприємствами треба провадити українською мовою. Державні та господарчі організації загально-союзного значіння та їхні філії на терені України мусять вживати української мови в своїх зносинах з українським населенням та українськими держорганами.

Розгляд усіх судових справ по судових установах У.С.Р.Р. треба провадити українською мовою, для того-ж щоб забезпечити інтереси нацменшостей, що являють собою компактні маси в якійсь місцевости, повинно організувати особливі національні судові камери, що провадитимуть свою працю мовою, відповідної нацменшости.

Сітку освітних установ повинно будувати так, щоб людність кожної національности мала змогу здобувати початкову освіту рідною мовою. Українську мову, українознавство й російську мову треба викладати по всіх школах і дитбудинках, як обов'язкові дисципліни. По школах фабзавучах, на робітничих курсах викладати треба рідною для учнів мовою. У профшколах, крім тих, що обслужують нацменшості, викладають українською мовою. Такий же порядок є обов'язковий і для Вищих Учебних Заведень. Перш, ніж остаточно розпочати виклади в ВУЗ-ах українською мовою, останню треба внести до навчальної програми як обов'язкову дисципліну.

Учителі, викладачі, професори та співробітники всіх наукових закладів та установ У.С.Р.Р. мусять володіти мовою, що нею викладають у цім учбовім закладі. На посаду професорів та викладчиків ВУЗ-ів призначати осіб, що можуть викладати українською мовою. Усю науково-дослідчу роботу на Україні треба провадити українською мовою, при чому виняток може бути для наукових установ, що обслуговують тільки інтереси нацменшостей.

Усю роботу щодо керовництва українізацією, уряд поклав на Всеукраїнську Центральну Комісію в справі українізації. В округах цю роботу провадять окружні комісії в справі українізації при окрвиконкомах.

Приймати на посади до державних організацій тих службовців, що не знають української мови, а в національних одиницях — мови місцевої національної більшости — не можна.

Винні в порушенні правил цього положення підлягають карній відповідальности. Співробітників, що не вжили відповідних засобів, щоб вивчити українську мову, чи мову відповідної місцевої національної більшости, а також тих, що виявили негативне ставлення до українізації звільнятимуть в адміністративному порядку без попередження та без виплати вихідної платні. Звільнених можна приняти знову на посаду тільки після достаточного засвоєння української мови або мови місцевої нацменшости.

НАЙНОВІШІ ДОКУМЕНТИ ЗРАДИ Й ПРОДАЖНОСТИ.

СКОРОПАДСЬКИЙ ЗА ОДНО З М. МИКОЛАЄВИЧЕМ.

Абсолютно довірочно.

З деякого часу Скоропадський розвиває велику активність в справі військової організації по всіх центрах укр. еміграції. В січні відбулася в Берліні нарада генералів, прихильників Гетьмана. В ній взяли участь, крім відомих генералів, як Павленко та Скоропадський, генерали російські. Обговорювались питання збільшення і поширення військових організацій емігрантів і особливо питання військових відділів на терені України. За пляном Омеляновича - Павленка, нарада ухвалила резолюцію про закладення на Україні військової організації.

Між иншим, на пропозицію Скоропадського було вирішено організувати генеральний штаб Гетьмана. Скоропадський призначив Омеляновича - Павленка начальником ген.-штабу і доручив йому організацію штабу.

По моїх відомостях, відбуваються перемови між центром Скоропадського і англійським агентом Саблiним. В Лондоні Саблін поставив прибічників Гетьмана (Шемет) в стосунки з представниками англ. уряду. Шемет мав розмову з міністром Черчилем і останній заявив Шеметові, що Англія підтримає Скоропадського, коли він поєднає свою діяльність з Миколою Миколаєвичем. Прибічники Гетьмана на це погодились.

В цей час прибічники Гетьмана починають перепис своїх членів. Одночасно, вони переводять перепис військових.

До цього звіту додаю наказ військової канцелярії Гетьмана №54/5, Ванзе, 22-II-27.

Підписав: Пасішник.

Наказ військової Канцелярії Гетьмана № 54/5. Ванзе, 22-II-27

До команди гетьманської військової організації в Чехословаччині.

З наказу Його Ясновельможности Пана Гетьмана (Скоропадського) гетьманська військова канцелярія повідомляє всі військові гетьманські організації, що сучасна міжнародня ситуація свідчить, що день звільнення України наближається. Европейські держави готуються до нової війни проти імперіялістичної і большевицької Москви. Незабаром Західна Европа стане полем страшної і найбільшої боротьби цивілізації й культури народів, переможуних червоним терором, проти большовицької диктатури. Ми(!!) також візьмемо участь в цій боротьбі.

Час боротьби за незалежність Української Держави знову наближається для народу українського. Вживаючи всі засоби боротьби і використовуючи сприятливу міжнародню ситуцію, український нарід може повалити владу большевиків на землі українській і відновити українську Державу. В боротьбі проти комунізму, ми матимемо з нами весь культурний світ. Реальна сила могутніх світових Держав нам допоможе також.

Настав час створити активну і дисципліновану національну силу, яка муситиме швидко діяти на українській території. День цей недалеко. Він мусить принести звільнення українському народові, відродження української Держави і появу на всіх українських територіях наслідної влади.

З наказу Його Ясновельможности Пана Гетьмана, військова Канцелярія наказує команді гетьманських військових організацій в Чехословаччині перевести реєстрацію офіцерів та козаків. Списки мусять бути складені по такій формі.

***

Далі йде анкета, де хто родився, де служив, чи був ранений.

Так гетьманщина, що має в Европі півтори особи, горої-житься.

Не дурно-ж то кажуть, що "дурний думкою багатіє".

БАНДИТСЬКИЙ ВЧИНОК ПОСЛІДОВНИКІВ ЧАН КАЙ-ШІ В КАНАДІ.

(Стаття надіслана з Венкувер.)

Дня 9. серпня ц. р. сталась у Венкувер жахлива трагедія, в якій згинув Китаєць Луї Ман Гар, президент і редактор китайського часопису "Канадійські Ранішні Новини", органу партії Кумінтан в Канаді. Луї Ман Гар був рівночасно і комісарем для Канади від ганковського уряду. Другою жертвою терору впав Вонг Парк, складач і співредактор згаданого часопису. Обидва були членами лівого крила Кумінтану. Загинув також і розбишака — Вонг Сюй Сенг, наймит буржуазії і член правого крила партії Кумінтан.

Причини цієї трагедії треба шукати в зрадничій політиці Чан Кай-Ші та правого крила партії Кумінтан.

Це не якийсь собі випадок, а наслідки довгої, партійної боротьби. Отже, причина лежить в клясових суперечках.

Після перших побід кантонського тоді ще революційного уряду над північними військами й завоювання ним більшої половини Китаю, осідок полудневого уряду перенесено з Кантону до Ганкова, центрального Китаю. Тоді ліве крило в Кумінтані мало, так би сказати, верх.

Але буржуазія зі своїм "героєм" Чан Кай-Ші, що входила в склад Кумінтану, налякалася революції й почала відрубувати китайським революційним робітникам та селянам голови. Почалась скажена нагінка на комуністів. В партії Кумінтан стався розкол. Створилось два крила партії. В наслідок розколу партії створено два полудневих уряди: нанкінський і ганковський.

Почалась запекла боротьба і в закордонних відділах Кумінтану — між лівими і правими елементами, а головно в Канаді.

Найсильніший відділ в Канаді, що був у Венкувері, розбився на дві групи. Після розколу праві взяли контролю над салею, де відбувалися мітінги, а часопис остався в руках лівих, себто, бідної (на кишені, не на розум) інтелігенції.

Праві робили всі можливі старання, щоб відібрати від революційного крила часопис, навіть до буржуазного суду вдавалися, але дарма.

І лишився один тільки можливий для них спосіб, себто спосіб терору, якого вживає їх "герой", генерал Чан Кай-Ші, проти робітників в Китаю.

Отож 9. серпня увійшов до редакції "Канадійські Ранішні Новини" бандит Сенг і з револьверових вистрілів положив трупом двох чесних китайських інтелігентів, представників бідноти і борців за ідеї Сун Ят-Сена.

Але метода терору не врятує китайської буржуазії.

Багатоміліонова китайська маса, пізнавши, свого клясового ворога і зрадника революції, змете не тільки закордонних імперіялістів, але й свою власну буржуазію з китайської землі.

Д. Бунга.

РІЖНІ ВІСТИ.

ПОЛІТИЧНА СПІВПРАЦЯ ЖІНОК В ІНДІЇ.

Законодатний уряд в Пунджабі рішив 15. голосами проти 9. признати цілковиту політичну рівноправність індійській жінці. Рівноправність відноситься так до законодатних тіл, як і до самоврядування. В Мадрасі і Бомбаю рішено, що жінки можуть бути членами місцевих соймів. В Мадрасі покликано до уряду вперше жінку лікарку, Мутулькшмі Амаль, членкиню жіночої національної ради.

НІМЕЦЬКІ ЛІТУНИ ПОБИЛИ СВІТОВИЙ РЕКОРД.

ДЕСАВ, Німеччина, 5. серпня. — Німецькі літуни Корнеліюс Едзард і Йоган Рістіч, спустилися на землю своїм "Юнкером W-33" нині рано в годині 10.13. Вони побили світовий рекорд, пробувши в воздусі 52 години 23 хвилин. Попередній рекорд, що його зробили американські літуни Кларенс Чемберлін і Берт Акоста, літаючи над Лонг Айсландом, виносив 51 годину 11 хвилин, 25 секунд.

Едзард і Рістіч почали свій полет в годині 5.50 рано в середу й цілий час літали між Десавом і Ляйпціґом. Вони спустилися на землю без ніяких перешкод і товпа влаштувала їм велику овацію.

КУЛЬТУРНУ РОБІТНИЦЮ ЗАГНАЛИ НА ТОЙ СВІТ.

"Покутське Слово" повідомляє, що в минулому місяці кинулася з кручі в Прут культурна робітниця Ядвига Онищукова, що довгі роки, як пише Василь Стефаник, працювала у снятинському повіті, серед селян. Праві українські націоналісти тому, що вона не йшла з ними, зацькували її до смерти, агітуючи проти неї, що вона, мовляв, Полька, зайда й т. ин.

Канадійські петлюрівці багато писали про смерть Щербаківського. Чому вони нічого не напишуть про цю подію?

ДО ВСІХ ПРАЦЮЮЧИХ!

Вже вийшли з друку і продаються найбільші і найцікавіші спогади французького революціонера Віктора Сержа з революції в Радянському Союзі:

"МІСТО В НЕБЕЗПЕЦІ".

Ця поважна книжка появляється вперше на українській мові у видавництві "Новий Світ" в Монтреалі в перекладі Г. Піддубного.

Ця книжка дійсно цінна і вартісна і не тільки для українського, але взагалі для кожного робітника Англійця чи Француза.

Автор, що в розгар революції приїхав з Франції до Радянського Союзу, між иншим описує незвичайно, цікаво облогу міста Петрограду (теперішнього Ленінграду) контрреволюційними військами царського генерала Юдєніча. Лютий ворог, певний своєї перемоги, вже перед брамами міста, що по геройськи боронить його голодне робітництво. Тяжкі переживання, голод, завзяття і зневіра; жахливі бої, хвилеві невдачі і кінцева перемога робітництва — ось зміст цих надзвичайно цікавих спогадів очевидця, що в той час був в Ленінграді.

Цю книжку повинен перечитати кожний робітник і робітниця. У Франції вона викликала велике зацікавлення і хутко розійшлася.

Иншими словами — це найбільша і найновійша в цілім світі революційна драма боїв і перемоги голодної і поневоленої бідноти над ситими панськими розбишаками — драма в двох дієвих частях; в пятьох читаних розділах; в 24-ох і більше відслонах. Не забудьте-ж набути її для себе!

Ціна примірника 40 ц.; 6 — $2.00; 12 — $3.75; 25 — $7.50; 50 — $12.95.

Вже вийшла з друку і продається

"ПРАКТИЧНА УТОПІЯ"

Теорія в Оповіданню

написав Ів. О. Зелез.

"Практична Утопія" складається з тринадцяти розділів, а кожний окремий розділ це одно велике муравлиско питань, пояснень, міркувань та спостережень.

Ціна примірника 50 ц.; 6 примірників $2.50; 12 за $4.50; 25 за $8.00; 50 за $15.00.

Вийшов з друку і продається

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ІЛЮСТРОВАНИЙ ЗБІРНИК.

Поезія, пісня, оповідання, наукові статті то-що.

Ціна 40 ц.; 6 прим. $1.75; 12 — $3.00; 25 — $5.00.

Разом всі три книжки дістанете за $1.00.

(Місто в небезпеці, Практична Утопія і літер. науковий Ілюстрований Збірник).

Замовляйте і читайте та ширіть скрізь добру новину "нового світа"!

Письма і гроші шліть на адресу:

NOWYJ SWIT
Box 1092
Montreal, Que.

ДО ВИНАЙМУ дві фронтові кімнати лише півтора бльока від стріт кари. Хата нова. Кімнати досить вигідні для молодих людей.

В справі винайму зголошуватися під число:

405 Cairnsmore St.,
(101) Winnipeg, Man.

АНТОН СІНКЛЄР.

МЕНЕ ЗОВУТЬ ТЕСЛЕЮ.

Повість про друге пришестя.

(Переклав з англійського Евген Касяненко.)

(Продовження.)

Ми цілком вияснили їхній брудний намір перекинути Статую Свободи і поставити на її місці Диктатуру Гулящих Делегатів*). Але, хоч і як кепсько думали ми про цих людей, все-ж ми були до такої міри наївні, що вірили в присутність у них хоч елементарного чуття пристойности. Навіть коли-б вони не мали жадної пошани до діл рук людських — думали ми кінець-кінцем — то вони помилують принаймні хоч Божі діла, найсвятіші символи богостотного відкриття страдницькому людству. Але вчера в нашому місті відбулася така маніяція, що своїм безсоромним нахабством і блюзнірською розбещеністю лишає далеко позад себе навіть найбуйнішу фантазію самого диявола, і показує нам ватажків робітничого союзу як роспусних сквернителів усього цінного й святого для пристойних людей.

"Що власне, сталося? — Один фільмовий фабрикант, спонуканий сліпою і — гадаємо — нерозважною жагою бариша, вводить у наше оточення так званого "пророка", що своїм особливим, старанно підробленим вбранням силкується привподобитися Святій Особі, чиє ім'я забороняє назвати нам наша пошана до релігії. Цей фабрикант виставляє на привселюдне видовисько це брудне, зіпсуте створіння, що само заявляє газетним репортерам, ніби воно зійшло "просто від Бога", і виголошує фрази соціяльної зажерливости й зависти, що їх ми вже аж надто наслухалися за минулі роки від агентів і прихильників Гунів. Цю потворну пародію на божу любов було приставлено в штаб германофільства й червоної революції в Палац Праці, і тут перед кінематографічним апаратом відбулася опереткова сцена накладання рук і цілення хорого. "Таймс" подає фотографію цього неймовірного нечестивства. Ми просимо наших читачів вибачити нам за цю мимовільну допомогу плянам спритних шукачів популярности, але нам не лишається иншого способу зробити зрозумілим для публики цей свіжий факт наруги над пристойністю, як також і инші пляни, що ще очікують на своє здійснення. Здається, що тут є на меті створити нову кінематографічну "зорю"; цей "Тесля" — зауважте лишень цю злочинну гру слів — має стати найновішою сензацією в світі міліоно-доларових кінематографічних опудал, а американську публику запрохується платити гроші за переглядання фільми на святі теми, розіграного "справжнім пророком" і "дивотворцем"!

"Але про найістотніше в усій цій історії ми не сказали ще ані слова. Пани з робітничого союзу, побоюючись, що їх випередять на перегонах за брудною популярністю, зважилися на нахабство покликати цього блюзнірського шарлатана на своє збіговисько революційного базікання, назване ними "зборами протесту". Він і инші тварі на його подобу, підбурюючи сили, що організують червону руїну нашого міста, скажемо нападами на нашу поліцію і суди за те, що ті не признають страйкерській черні права кидати цеглою на чесних працьовників, що шукають роботи, і приставляти пістолю бойкоту до голів тих підприємців, що зважуються обстоювати американську свободу і демократію! Нам траплялося вже не раз чути в цьому місті слова клясової люти й зненависти, але ще жадного разу наші вуха не ображало щось до такої міри непростиме, як оця пропаганда науки Леніна й Троцького в шатах християнської проповіди. О, звичайно! — пророк, що з'явився "просто від Бога", як він сам себе рекомендує, є людиною миру й братерської любови. Але-ж знаємо ми цих вовків у овечій шкірі, цих пацифістів і друзів людства з золотом Червоного Інтернаціоналу в кишенях, що слинявими фразами ідеалізму лише боронять себе від дужої руки закону! Ми бачили вже їхню криваву роботу протягом 4-ох років у Росії, і ми кажемо їм, що в їхніх плянах підготовити конфіскацію приватної власности і націоналізацію жінок у нашій країні, поширюючи ці ідеї за допомогою кінематографа, вони грубо не доцінили інтеліґентности чистокровних громадян нашої республіки. Ми не хочемо помилитися, висловлюючи надію, що патріотичні прихильники порядку в нашому християнському місті знайдуть спосіб роздушити своєю п'ятою цю підлу єхідну перше, ніж вона встигне отруїти своєю скаженною, повітря, що ним ми дихаємо".

— XXXVII.

Після цього взяв я "Екзамінер". Наш "Екзамінер" не заходить так глибоко в справи моралі. Він найбільше цікавиться своїм тиражем, а тому завжди розраховує на сензації, особливо-ж на такі сензації, що звуться "сердечними інтересами", а розуміються — як просто полові. Отже, він знайшов у вчерашніх подіях де-що й на свій смак, як ви можете це бачити з його наголовка:

КОРОЛЕВА КІНА ЗРІКАЄТЬСЯ СВОЇХ ДІЯМАНТІВ РАДИ БОЖОГО ПРОРОКА.

Далі йшло оповідання, де центром була Мері Магна з Ті-Есом і мною на задньому плані. Репортер відшукав мексіканську родину, де Тесля перебув ніч, і зворушливими фарбами змалював те, як Тесля молився над Мері і навертав її до кращого життя. Отже, міліоно-доларова принцеса виступатиме тепер тільки в релігійних ролях? — питав "Екзамінер". Мері ще не висловилася в цій справі. Тим часом 'Екзамінер' вмістив з пів десятка фотографій з її найбільш ласолюбних роль, напр., коли Саломея скидає з себе свій сьомий серпанок. Поруч портрета Теслі це творило, ви самі можете бачити, — яку сензацію.

Тут задзвонив телефон, і я почув остаточно обурений голос Ті-Еса. Дурниці в "Екзамінері" не турбують його, це навіть гарна реклама, а от "Таймс"! Він просто мусить тепер позиваится з "Таймсом" на міліон доларів, їй-Богу! Чи посвідчу я на суді, що Ті-Ес не підмовляв Теслю на лічення хорих?

Ще через кілька слів магнат почав виправдувати своє зречення пророка. Він як раз у такому стані, що банда з Вол-стріту могла-б зруйнувати його, коли-б він посердився з нею.

(Далі буде.)

*) Of the Walking Delegates; поставлено замісць майже однозвучного в вимові Working Delegates — робітничих делегатів. Перекл.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо - фармерської молоді.

Журнал цікавий і корисний так для дітей як і для старшої молоді. В кожному числі багато ілюстрацій.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів.

Поодиноке число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

З ЖИТТЯ НЕОРГАНІЗОВАНИХ РОБІТНИКІВ.

Салт Сейнт Мері, Онт.

Довелось мені перебувати кілька днів між з'організованими робітниками місцевости Салт Сейнт Мері, Онт. і за той час приглянутись також життю і неорганізованої частини робітничого загалу. Мої спостереження й враження в тім напрямі на жаль не є дуже відрадні, бо все, що я бачив крутом себе, пригнобило мене й розбудило в моїй душі чимало журби й зневіри.

Бажаючи осьтут поділитись тими враженнями й спостереженнями з організованим українським робітництвом, я згори зазначую, що не маю я на меті нікого вразити або обидити своєю писаниною, тільки бажаю висвітлити безсторонно відносини в цій місцевости так, як я їх бачив і розумів, і на те тільки, щоб з цього вийшла користь для робітничої кляси взагалі, а для робітників в Салт Сейнт Мері з'окрема.

— Яка-ж тут користь може бути з цеї писанини? — спитає може дехто з недовірям. — Чи може це цікавити когось, або принести комусь користь, коли він довідається, як там велика частина робітників живе з дня на день байдужна до організації, займається картограйством, піятикою, бійкою і ин., підчас коли довкола страшний визиск, неправда й кривда?

Хто так цю справу розуміє, тому з певністю не буде великої користи з моєї писанини. Але знайдеться багато й таких робітників, котрі знайдуть в моїм дописові багато фактів, які можуть послужити повчаючими примірами для клясового освідомлення робітників.

А може й неодин з тих несвідомих, що сьогодня живуть в байдужності й несвідомості, прочитавши цей допис, побачить і себе в ньому, побачить свій дотеперішній спосіб життя й спитає себе з острахом: "Куди-ж це я йду і до чого доведе мене таке життя?!"

Оце й мета моєї писанини.

УМОВИНИ ЖИТТЯ Й ПРАЦІ РОБІТНИКІВ.

Перш всього згадаю про загальні умовини життя й праці робітників Салт Сейнт Мері.

Є тут дві важні галузі промислу: виріб паперу в одній, і рейлсів — в другій галузі. В обох галузях індустрії працює кілька тисяч робітників, яких компанії визискують в нечуваний спосіб. Визиск цей можливий тільки тому, що робітництво не з'організоване і нема кому впімнутись за його кривдою. Коли-б хтось відважився промовити слівце, в тій хвилі опиниться на вулиці поза фабричними мурами.

Праця в обох фабриках не є стала, бо компанії роблять лише тоді, коли мають багато замовлень, а позатим вони квітують робітників після вподоби, не оглядаючись зовсім на те, чи робітники мають з чого жити зі своїми родинами, чи ні.

Коли-ж платня робітників виносить лише 35 ц. на годину, як може вижити робітник з родиною за ту нужденну платню й серед такої дорожнечі, або з чого може вижити він тоді, коли він не працює? Очевидна річ, що працюючи лише 8 годин денно, робітники ніяк не вспіли-б повязати кінці разом, тому то працюють вони в день по 11 годин, в ночі по 13, а є такі, що й по круглих 24 години. Можна собі уявити, як страшенно виснажують себе робітники цею тяжкою працею за здобуття лише сухого куска хліба.

Вони приходять до дому ледво теплі від надмірного вичерпання.

Такі вкоротці відносини існують в "Стіл Плент", то-бто в фабриці рейлсів, де робітники не мають зовсім ніякої юнії і де їхня судьба залежна цілковито від сваволі власників цеї індустрії й їх вірних льокаїв — наставників.

Та не кращі вони і в фабриці паперу, хоч тут є юнія; є це паяська юнія, а не робітнича, бо робітники не мають ніяких прав в цій юнії, а тимсамим і ніякої користи з неї. Навпаки, ця юнія помагає босам ще більше гнобити й визискувати робітників. Буває дуже часто таке, що не встигне робітник промовити одне слівце на юнійному мітінгу, як на другий день знають це всі боси й суперінтенденти і зараз за таким робітником слідять компанійні собаки і при першій нагоді віддалюють його з роботи. Так оце залякане робітництво платить свої вкладки до юнії дармо, бо мусить, а на мітінги юнії не йде, бо боїться, щоб його не прогнано з роботи.

Платня робітників в паперовій фабриці так саме нужденна як і в "Стіл Плент" і зовсім не вистарчає на життя. Тому то робітники нарікають, що компанія не позволяє виробляти 7 день на тиждень, бо за 6 днів вони не всилі заробити на життя.

Страшно й подумати лишень, до якого безвихідного положення доведено робітників. Вони зріклися-б навіть свойого одинокого дня на відпочинок, коли-б компанія на це позволила, щоб хоч на життя заробити. Чи чуєте це, ви всі фарисеї й лицеміри, що вихваляєте "золоту" буржуазну демократію?!

Робітник працює тяжко через цілих 6 днів в тиждень по 12 і 14 годин і не годен вижити з родиною! Чому-ж не годен? Чи може він так багато потребує для свойого прожитку? — Деж там, це ненажерна, протворна бестія визиску його праці є причиною цього, що робітник не в силі з неї вижити.

ЩО-Ж НА ЦЕ РОБІТНИЦТВО?

Тепер приглянемося, як реагує на ці відносини саме робітництво і чи воно взагалі реагує на них. Відповідь на це мусимо дати неґативну, бо й справді, коли поминути цю малу частину українського робітництва, що обєднюється в українських відділах ТУРФДім і Р.З.Т., і ще деякі освітні або запомогові організації инших народностей, — великий загал робітництва майже нічого не робить в тім напрямі, щоб визволитися з під невиносимого гнету місцевих умовин життя й праці.

З'окрема-ж, що тичиться українських робітничих організацій, мушу на жаль сказати, що хоч гуртується поважне число робітників, робота в цих організаціях не йде так, як повинна-б вона йти. Причин на це складається багато, але найважніші причини — це брак власного приміщення, а ще більше ця обставина, що більшість членів піддається мабуть зовнішним впливам загальної байдужности. Вся робота спочиває на плечах кількох одиниць, а решта спокійно приглядається готовому.

Не можна таке поведення вважати за ознаку свідомости, бо свідомий робітник бажає, щоб його організація була жива, і тимсамим він самий буде старатись бути живим і діяльним.

Оскільки я вспів добачити, то є там і такі товариші й товаришки, які тільки тоді щиро працюють, як звідкись прийде в гості якийсь товариш чи товаришка; а скоро цей гість виїде, наші товариші знову засипляють.

Та це те-ж не можна вважати свідомістю, бо свідомість наказує, що в робітничій організації все треба працювати щиро й ідейно, а не тільки ради похвали й слави.

Тому-то я раджу всім членам відділів ТУРФДім і Р.З.Т. в Салт Сейнт Мері, щоб вони позбудилися тих шкідливих пережитків і усвідомили собі, що від їх активности залежить теж доля всіх тих робітників, які ще й сьогодні блукають в темноті поза організацією, не думають нічого і не цікавляться нічим — навіть своєю власною долею.

Про цих останніх я хочу сказати дещо більше. Вони живуть по части в місті, а по части в околиці міста, де багато з них варять при "світлі місяця" гнилу бараболю на смердячий "муншайн". Дуже часто приловлює їх поліція на гарячім вчинку, тоді й доводиться їм посидіти за ґратами. Та про цих нема що багато писати; вони живуть поміж доколичними скалами півдиким життям.

Зате-ж варта спинитися на тих, що живуть в місті та бродять в болоті по самі вуха, дарма що вважають себе всезнайками й через те нічим більше не цікавляться, як тільки картограйством і піятикою, які ніколи до добра не доводять, а все тільки до зла — тоб-то сварки, бійки й зненависти одних до других.

Про цих бідних "всезнайків" можна-б дуже багато дечого сказати, але це все не доведе до ніякої мети. Одні з них пропивають останні гірко запрацьовані центи, а опісля просять на вулиці милостині, щоб мали за що заспокоїти голод; другі те саме роблять в пулрумах, треті при картах і т. ин.

Яке їхнє сімейне життя, не трудно собі уявити. Стратить неодин свій останній цент і з тої досади прийде до дому і на жінку всю свою лють виливає і неодній бідній жінці доводиться завчасу сиру землю гризти.

Про організацію здається нема що й згадувати цим людям. Це найбільш нещасні жертви людської захланности, яка спонукує одних людей визискувати других при помочі отруї, яка перетворює живу людину в мертву бедушну колоду.

Треба багато щирої героїчної праці зі сторони свідомої і з'організованої частини робітників, щоб цих своїх нещасних товаришів по праці вивести з тої тьми й приєднати їх до організації.

Тому памятайте це, дорогі товариші в українських робітничих організаціях, що на ваших плечах спочиває великий і тяжкий обовязок: працювати невтомно, боротись останками своїх сил, щоб вирвати тих нещасних з кігтів темноти, визиску й гнету!

Подорожний.

ПРО "ЗОЛОТУ ДЕМОКРАТІЮ" В АМЕРИЦІ.

Клівленд, Огайо.

Є ще дуже багато наївних людей на світі, які думають, що в Злучених Державах Америки панує дійсна демократія, що всі люде тішаться там рівними правами, одним словом, що там справжній демократичний рай. Але звичайно, так думають лише буржуазні льокаї і ця частина несвідомого робітництва, якій покищо живеться несогірше.

Але хто хоче пізнати справжнє обличчя американської демократії, хай прийде на якебудь віче або збори робітників. Там побачить він сейчас, скільки шпіонів і тайних аґентів наглядають за найменшим порухом робітництва і як пильно підслухують і записують вони кожне словечко робітничих промовців, щоб опісля розкричати по всіх газетах про "більшовицьку небезпеку" і т. ин.

Зрештою про це знає кожний думаючий робітник, що в Злучених Державах існує рай лише для багачів; для працюючих, що не мають нічого окрім своєї робочої сили, там страшне пекло гнету і визиску.

Не знають цього й наші українські попи й ріжні панки, а не знають тому, що їм нема ніякої біди, що вони не терплять ні голоду, ні холоду, бо ще є багато несвідомих чорноробів, які живлять їх своєю кервавицею і слухають їх брехень і дурманів.

Але на все прийде час, прийде й для них, і то так скоро, як тільки робітництву відкриються очі.

М. Турик.

ГІРКА ДОЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Монтреал, Кве.

Тут в Монтреалі зараз велике безробіття, якого ще не було ніколи передтим. Канадійське іміґраційне бюро праці спровадило сюди іміґрантів ніби то на фарми, а в дійсности на те, щоб тримати їх тут голодних і обідраних як запасну армію робітників для капіталістичних визискувачів.

Роботу дістають лише ті, що мають вже якісь звязки, знайомства або "протекцію", а хто цього не має, той і за гроші не може купити "муки на свої руки".

Що тут діється з бідними іміґрантами, про це хай посвідчить хоч-би й така правдива пригода:

Зі мною поїхало трьох робітників до ліса на роботу, яку дістали вони від приватного бюра праці й за те поплатили офісникам по $5.00.

Коли ми приїхали на місце, їх спитали боси, чи вони Англійці або Французи. Коли-ж робітники відповіли, що ні, тоді їм сказано, що тут роботи для них нема. Бідні іміґранти мусіли задурно платити трен туди й назад, а офісник не звернув їм навіть їх грошей (по $5.00).

Таких випадків тут без ліку. Всюди треба платити хабарі, щоб дістати якубудь роботу. До цих хабарів привчили наших босів найбільше чехо-словацькі іміґранти, які перші стали підкуплювати босів.

А ось і другий яскравий примір, як тут у "вільній демократичній країні" трактують робітників. Пішов один робітників до державного офісу за роботою і сказав урядникові, що в нього родина, яка голодує, бо він не має ні грошей, ні праці. Тоді урядник сказав йому, що в "лейках багато води...", значить, коли ти, робітнику, не маєш ні роботи, ні що їсти, тоді тобі вільно... покінчити з собою в лейку.

Чуєш, робітнику, як "щиро" пани й підпанки відносяться до тебе?! А ти як довго ще віритимеш і служитимеш їм так щиро? Чи не час вже пригадати собі, що ти людина яка має право до життя й праці, і що в тебе є могутній засіб, яким ти можеш провчити ту галапасну зграю спекулянтів і порадити їм самим шукати для себе куска хліба чесною працею.

Памятай, робітнику, що цею могутньою зброєю у тебе є робітнича організація й освіта!

Д. Гакман.

ШКІЛЬНИЙ КОНЦЕРТ.

Веланд, Онт.

З нагоди закінчення шкільного року в Укр. Роб. Діт. Школі в Веланд, Онт., відбувся дня 2. липня ц. р. в У.Р.Д. концерт шкільної дітвори, якого метою було тільки показати родичам, як їхні діти використовували свій час в цій школі і чого вони в ній навчилися доброго.

Що цей час не пішов на марне і що діти протягом одного року навчилися дуже багато, про це свідчить як найкраще згаданий концерт, якого програму виконали вони дуже гарно.

Після концерту роздав їм учитель т. Гр. Смук свідоцтва, а від родичів діставали вони в дарунку "айскрім".

Тов. Гр. Смук провадив цю школу на протязі одного року і вложив багато щирої праці в те, щоб дітям дати не тільки знання, але й добре виховання. За його труд належиться йому щира подяка.

Наша робітнича діточа школа, це наша вся надія, бо лише в ній наша дітвора навчиться цього, чого вона найбільше в життю потребуватиме.

Тому повинні всі українські робітники й робітниці висилати своїх дітей до цеї школи, щоб їх діти не марнувались по вулицях, а виховувались в робітничій діточій школі на чесних дітей своєї кляси й майбутніх борців за її інтереси.

Робкор.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛІВ Р.З.Т.

Шаплю, Онт.

Чотири місяці проминуло, як засновано наш відділ Р.З.Т. в Шаплю, Онт., але за весь той час ніхто й разу пером не черкнув до нашої робітничо-фармерської преси про життя цього відділу. Це мабуть тому, що він дуже молодий і не було що багато про нього й писати.

Має він зараз всіх 11 членів, але ці члени, хоч їх і не багато, все-ж таки щиро працюють в користь своєї організації, преси, а в останнім часі також і для Вищого Освітнього Курсу.

На 7-го серпня ц. р. відбулися місячні збори нашого відділу Р.З.Т., на яких обговорено як слід справу В. О. К. і вирішено поспішити з допомогою на цю ціль.

З огляду на те, що в цій місцевости не можна влаштувати ні пікніку, ні забави, всі члени нашого відділу згодилися однодушно зложити від себе добровільні жертви.

Жертвували слідуючі товариші й товаришки по $5.00: т-ка Ольга Матвіїв і Стефан Матвіїв; по $2.50: т-ка Юзефа Залепа і Йосиф Залепа; по $2.00: т-ка Тимофіля Стефанко, Николай Стефанко і Михайло Дерій; по $1.00: т-ка Палагна Козак, Йосиф Козак і Петро Токарук — разом $24.00.

Всім жертводавцям щира подяка!

Стефан Матвіїв, секр.

Мус Джо, Саск.

Відділ Р.З.Т. в Мус Джо, Саск. розвивається досить гарно, чого доказом може бути хоч-би й те, що в цім році число членів збільшилось о 20 нових членів, а загальним числом він перевищив відділ ТУРФДім.

Свої збори відбуває він кожного 5-го дня в місяці. На останніх своїх ділових зборах відділу вирішив, щоб в місяці жовтні повести ударну кампанію за придбанням нових членів для відділу. Дальше вирішив він також, щоб замісць оподатковувати своїх місцевих членів в користь приюту Р.З.Т., прибити в Укр. Роб. Фарм. Домі баксу з написом: "Жертвуйте на приют". Призбиранє в такий спосіб жертви протягом цілого року відділ висилатиме через свойого делеґата на конвенцію до каси Головного Заряду, тоб-то властиво цілу баксу з грішми має делеґат привезти з собою до Вінніпеґу і там передати її куди слід.

В справі допомоги Вищому Освітньому Курсові відділ Р.З.Т. не робить ніяких окремих підприємств через те, що всі наші організації, що гуртуються при У.Р.Д., мають невдовзі влаштувати велику забаву спільними силами. Чистий дохід з цеї забави буде обернено на цілі В.О.К.

Звертаючи всю свою увагу на придбання фінансів, занедбано на жаль саме найважнішу справу, якою є освітня робота. Багато говориться про освіту, але біда в цьому, що ця освіта не падає з неба, а треба присвітити для неї чимало часу й праці.

Освітній комітет старався час від часу цю справу рушити з місця, але це йому якось не вдавалось....

Вкінці зійшлися всі заряди й комітети на спільне засідання і по довшій дискусії прийшли до заключення, що справі освіти присвячувано досі замало уваги. Тому то дотеперішній освітній комітет уступив, а на його місце вибрано другий, який вирішив, щоб кожної неділі пополудні відбувалися спільні масові читання. Це своє рішення він відразу й перевів в діло. Що неділі відбуваються спільні читання й дискусії, з яких учасники могли-б багато користати, коли-б тільки сходилися постійно.

Памятаймо-ж товариші й товаришки, що в свідомості наша сила і не занедбуймо ніодної лекції читання.

Робкор.

ДОПОМОГА ХОРОМУ ТОВАРИШОВІ.

Лондон, Онт.

На заклик т. М. Яремійчука в Едмонтоні з просьбою до всіх робітничих організацій в Канаді прийти йому і його рідні з поміччю, ми члени відділу Р.З.Т. в Лондон, Онт., зрозуміли цей його заклик і свідомі цього, що йому ніхто инший не поможе, як робітники не поможуть.

На своїм мітінгу відділ Р.З.Т. вибрав комітет несення допомоги, який зайнявся збіркою на згадану ціль. Всі члени відділу Р.З.Т. відповіли своїми жертвами як слідує: т-ка Анна Хомик $1.85; по $1.00: П. Ковбаска, С. Гаврилюк, В. Хомик, П. Сава, В. Семчишин, Г. Вироньский; по 50 ц.: В. Цемний, Г. Новосядлий, І. Дикун, М. Куташ, І. Димитро, Н. Гончарик, П. Безпалько, В. Кіт, П. Дозорик, О. Заяць, Д. Пухняк, С. Наконечний; Г. Аристов 45 ц.; П. Димитро 30 ц.; по 25 ц.: Р. Іванський, Ю. Огородник, Ф. Ронецький, В. Вандзяк, І. Іванський, Я. Новосядло, Ю. Бохонько, Ф. Магазин, А. Музичка; П. Турок 15 ц. — разом зібрано на допомогу т. М. Яремійчукові $17.00.

За це відділ Р.З.Т. складає всім жертводавцям щиру товариську подяку!

За комітет:
В. Семчишин, П. Сава і Т. Дикун
секретар.

ВІДЧИТИ ТОВ. М. ПОПОВИЧА.

Після відвідання важливіших місцевостей на сході, тов. М. Попович виїздить в західну Канаду і там дасть відчити в слідуючих місцевостях:

Саскатун, в неділю, 21. серпня.

Едмонтон, у вівторок, 23. серпня.

Дромгелер, в середу, 24-го серпня.

Келґари, в пятницю, 26. серпня.

Колмен, в неділю, 28. серпня.

Летбридж, в понеділок, 29. серпня.

Медисін Гет, у вівторок, 30. серпня.

Мус Джо, в середу, 31. серпня.

Ріджайна, в четвер, 1. вересня.

Відчити відбудуться в Українських Робітничих Домах, о годині 8. вечером.

Товариші повинні подбати, щоб ці відчити як найширше проголосити і закликати на них як найбільше число робітників та робітниць.

Головний Український Агітпропком К.П.К.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕҐУ.

Повідомляється членів відділу ТУРФДім, що місячні членські збори відбудуться в суботу, дня 20. серпня ц. р. в годині 8.30 вечером. Кожний член відділу повинен взяти участь в зборах.

Приходіть обовязково.

Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Подаємо до відома всіх товаришок, членкинь відділу Жіночої Секції у Вінніпеґу, що в понеділок, 22. серпня ц. р. відбудеться в Укр. Роб. Домі лекція на тему:

ПСИХІКА ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

Початок лекції точно в год. 8.30 вечером.

Лекцію виголосить т. І. Карач з особлившим узглядненням практичних питань, з якими стрічається кожна мати-робітниця при вихованню дітей.

Просимо всіх членкинь прибути на означений час. Нових членкинь радо вітаємо.

Освітній Комітет.

ВЕЛИКИЙ ДІТОЧИЙ ПІКНІК!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТОВ. УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В ВІННІПЕҐУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 21. СЕРПНЯ 1927 РОКУ

НА ФАРМІ Р.З.Т. В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИЧАВИЙ

ПІКНІК

ДІТОЧОЇ ШКОЛИ І ВІДДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ ТУРФДІМ У ВІННІПЕҐУ

На пікніку будуть смачні перекуски, холодні напитки, ріжні діточі спортові гри і таке инше. Приграватн буде добірна орхестра.

НА ПІКНІКУ БУДЕ ЗНЯТА ФОТОҐРАФІЯ ДІТЕЙ А ТАКОЖ ФОТОҐРАФІЯ ЧЛЕНКИНЬ ЖІНОЧОГО ВІДДІЛУ.

Для дітей будуть замовлені стріткари, які відійдуть від Укр. Роб. Дому в годині 10.45 мінут, і завезуть дітей без пересідання аж на місце пікніку.

ЇДЬТЕ ВСІ З НАМИ НА ПІКНІК СТАРІ Й МАЛІ. КЛИЧТЕ З СОБОЮ СВОЇХ ЗНАЙОМИХ.

ЯК ЇХАТИ: Беріть стріткару "Килдонан" і їдьте нею аж до кінця. Там треба пересісти на "Сейнт Пол" кару (що коштує три центи) і їдьте нею аж до Fortier Ave. Вся їзда коштує 8 центів. На місці вас стрінуть представники комітету.

Вразі непогоди пікнік відбудеться на слідуючу неділю.

ПІКНІК! ПІКНІК!

Старанням відділу ТУРФДім в Кенорі, Онт., устроюється в неділю, дня 21. серпня ц. р., коло Ребит лейку

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК.

На пікніку буде добірна орхестра, спортові гри, забави, смачні перекуски і зимні напитки, як також підлога для танцюючих. Тож приходіть якнайчисленніше, щоб побавитися в добрім товаристві і одночасно допомогти своїй робітничій справі. Всі на пікнік! Кличте сусідів і знайомих. На місци пікніку вас стріне пікніковий комітет.

Початок пікніку в годині 10. рано.

Вразі непогоди пікнік відбудеться в слідуючу неділю.

ЗАБЕЗПЕЧІТЬ СЕБЕ В Р.З.Т.

Чи ви є вже членом Робітничого Запомогового Товариства? Чи подбали ви про те, щоб забезпечити собі і своїй родині допомогу на випадок слабости, каліцтва або смерти? Якщо ні, то зробіть це зараз.

За одного долара місячної вкладки одержує член Р.З.Т. по $10.50 тижнево в часі слабости або каліцтва.

За 4 роки свого існування Р.З.Т. виплатило поверх 38 тисяч запомоги своїм членам і посмертного для родин членів. Сьогодня є в касі готівки 29 тисяч для запомоги членів Р.З.Т.

Робітники й робітниці! Нині ви здорові з своєю родиною, але ніхто не може сказати, що з вами може бути завтра.

Тому приходіть всі громадно на віча, які відбуватимуться в нище поданих місцевостях і на яких буде говорити т. І. Клибановський про розвиток і значіння Р.З.Т.

Загальні мітінги відбуватимуться в такім порядку:

Ракимавнтейн Гавз, Алта. у вівторок, 23. серпня вечером.

Біг Велей, Алта. в четвер, 25. серпня вечером.

Кемрос, Алта. в пятницю, 26. серпня вечером.

Тофілд, Алта. в суботу, 27. серпня вечером.

Едмонтон, Алта. в неділю, 28. серпня вечером.

Гил'ярд, Алта. в понеділок, 29. серпня вечером.

Мондейр, Алта. у вівторок, 30. серпня вечером.

Веґревил, Алта. в середу, 31. серпня вечером.

Верміліон, Алта. в четвер, 1. вересня вечером.

Ренфурлей, Алта. в пятницю, 2. вересня вечером.

Гол. Зар. Р.З.Т.

ПОШУКУЮ в важній справі своїх кревних С. Михайлюка і Василя Пиліхівського, родом з Заставни, Буковина. Хто знав-би про них, або вони самі, хай зголосяться на адресу:

S. Michayluk
28 Plum St.,
Kingston, Ont.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Оцим повідомляється всіх членів і членкинь Драмспівгуртка, що гуртуються при відділі ТУРФДім в Іст Килдонан, що в неділю, дня 27. серпня ц. р. в годині 1-ій пополудні буде братися спільну фотоґрафію. Тож всі члени і членкині згаданої організації повинні прибути до Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан на час.

Заряд.

УВАГА, БЕЛВЮ, ГИЛКРЕСТ І ОКОЛИЦЯ!

Старанням обох відділів Р.З.Т. з Белвю і Гилкрест, Алта., відбудеться в неділю, 21. серпня ц. р.

СПІЛЬНИЙ ПІКНІК.

На пікніку будуть смачні перекуски й холодні напитки.

В програму пікніку входять нові спортові гри, які зацікавлять так старих, як і молодих.

Буде це другий і останній пікнік цього літа; тому йдім всі і кличмо з собою наших знайомих.

Місце пікніку те саме, що й минулого разу — тоб-то в Белвю коло слайту.

В разі непогоди пікнік відбудеться в слідуючу неділю.

ХТО хотів-би купити добру скрипку, прошу зголоситися до С. Скрипника на адресу під ч. 670 Боровс Евню, в Вінніпеґу.

ПОВІДОМЛЯЮ всіх зацікавлених, що я відкрив у Вінніпеґу на розі вулиць Селкирк і Мекґрегор ґазолінову стацію (філінґ стейшен). Обслуга скора і солідна. А. Черський.

НА ПРОДАЖ фарма з засівом, 5 будинків, 28 овочевих дерев, двоє коней, 5 коров, бик, ялівка, 5 свиней, 300 курей і машинерія вартости 1,150.00. Вся фарма обгороджена дротом в 5 разів, є фенц на поперек фарми. Всеї фарми є 82 акри, є на фармі дві керниці. Приходу з цеї фарми є пересічно $27.00 на тиждень, бо літом є $50.00, але за те трохи менше зимою. Ціна за фарму $4,250.00 на сплати а за готівку продам дешевше. Продаю, бо будую тут на фармах штор в віддалі 5 миль від міста, пів милі від школи, трачки та молочарні. По близші інформації зголошуватися на адресу:

Geo. Maley,
P.O. Riviere Gagnow,
(100) Conte of Terrebonne, Que.

МАЮ на продаж барберню (Барбер Шап) в добрім положенню і з добрим барберським умебльованням. Барберня є в пулрумі на абстезі в Мов бльоку на розі ул. Вилям і Кінґ в Вінніпеґу. Продам дуже тано, бо тільки за 150 доларів.

Зголошуватися на адресу:

A. Latush
94 McDonald Ave.,
Winnipeg, Man.

КОНЦЕРТИ ВІННІПЕҐСЬКОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ.

Дальші великі концерти вінніпеґської Дівочої Мандолінової Орхестри під проводом тов. Н. Гоцуляка відбудуться в таких місцевостях:

В КОБАЛТ, ОНТ., в Фінляндськім Робітничім Домі в середу, 24. серпня, в годині 8-ій вечером.

В КИРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ., в Стренд Театрі в четвер, 25. серпня, в годині 8.15 вечером і в пятницю, 26. серпня, в годині 2.15 пополудні.

В КИРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ., в Фінляндськім Робітничім Домі в пятницю, 26. серпня, в годині 8.15 вечером.

В ТІММІНС, ОНТ., в Українськім Робітничім Домі, в суботу, 27. серпня, в годині 8.30 вечером.

В ТІММІНС, ОНТ., в Голдфілдс Театрі, в неділю, 28. серпня, в годині 8. вечером.

В ІРОКВО ФОЛС, ОНТ., в Міській салі (Товн Гол) в понеділок, 29. серпня, в годині 8.30 вечером.

В ЕНСОНВИЛ, ОНТ., в Українськім Робітничім Домі у вівторок, 30. серпня, в годині 8-ій вечером.

В САВТ ПОРКЮПАЙН, ОНТ., в Меджестик Театрі в середу, 31. серпня в годині 8.30 вечером.

Програми концертів дуже багаті. В них входять клясичні твори визначних композиторів німецьких, італійських і ин., найкращі твори українських композиторів та народні пісні, танки. Тож ніхто з українських жителів згаданих місцевостей не повинен оминути цих концертів.